

РЕШЕНИЕ

№ 39343

гр. София, 26.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав, в
публично заседание на 29.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **5371** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.76а, ал.4 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.

Образувано е по жалба от „Медицински център Ориндж“ ООД, срещу Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание с № 29-07-8/08.05.2025г., издадена от директора на Столична здравноосигурителна каса /СЗОК/.

Твърди се, че оспорения акт е незаконосъобразен като издаден в противоречие с материалноправните и процесуалноправните разпоредби и се иска неговата отмяна. Претендират се разноски.

Ответникът по оспорването - директор на СЗОК, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и моли съда да се произнесе с решение, с което да я отхвърли. Претендира разноски.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище.

Съдът, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание прие за установено следното от фактическа страна :

Със Заповед № РД-15-1368/08.10.2023г., е наложена санкция /частично прекратяване на договор/ № 22-3928/2020г. между НЗОК/СЗОК и ЛЗ СИМП – МЦ „ПСАГБАЛ Св.София“ ЕООД по отношение на медицинската дейност на д-р К. Г. и д-р Й. Д., изпълнители по пакет „Акушерство и гинекология“, за отчетената от тях дейност, която реално не е извършена.

Впоследствие е сключен договор № 22-7904/17.10.2023г. между НЗОК и ЛЗ за СИМП-МЦ „Ориндж“ ООД, представлявано от д-р С. С., а с допълнително споразумение към договора са включени като изпълнители – медицински специалисти д-р К. Г. и д-р Й. Д., изпълнители по

пакет „Акушерство и гинекология“.

След влизане в сила на цитираната по-горе заповед е издаден последващ санкционен акт, обективиран в Заповед № РД-15-4/14.02.2024г., по силата на който се прекратява частично договор № 22-7904/17.10.2023г. между НЗОК и ЛЗ за СИМП-МЦ „Ориндж“ ООД по отношение на МД на д-р К. Г. и д-р Й. Д..

Със Заповед № РД-18-563/31.03.2025. директора на Столична здравноосигурителна каса, на основание чл.72 ал.2 от ЗЗО, чл.11, ал.1 от Инструкция № РД 16-31/ 23.06.2016г. за условията и реда на осъществяване на контрол по чл.72, ал.2, ал.3, ал.4, ал.5, ал.6, ал.7 и ал.8 от ЗЗО, във връзка с глава двадесета и двадесет и първа на НРД № РД-НС-01-2/01.09.2023г., е наредено извършването на проверка на лечебното заведение със задача: „Контрол по изпълнение на договора във връзка с писмо с вх.№ 22-7904-8/26.03.2025г.“

В изпълнение на заповедта е извършена проверка за отчетената дейност от медицинския център по отношение на д-р К. Г. и д-р Й. Д. за периода 17.10.2023г.-15.02.2024г., за който е действал последния договор, от която се установява, че от страна на д-р Г. – специалист код 01- акушерство гинекология са отчетени 150бр. амбулаторни листа на обща стойност 5046,00лв., съответно от дейността на д-р Д. – 435 броя АЛ на обща стойност 16008,00лв. В хода на проверката е прието, че амбулаторните листове са неправомерно отчетени, след влизане в сила на Заповед № РД-15-1368/08.10.2023г., с която е наложена санкция /частично прекратяване на договор/ с СИМП – МЦ „ПСАГБАЛ Св.София“ ЕООД, с което се нарушават разпоредбите на чл.231, ал.1 и чл.232, ал.1 от НРД за МД 2023-2025г.

Резултатите от проверката са обективирани в Протокол № РД-18-563-1/08.04.2025г. и в Протокол за неоснователно получени суми № РД-18-563-2 от същата дата, въз основа на които директорът на СЗОК е постановил оспорваната в настоящото производство покана за възстановяване на суми, получени без правно основание.

При така приетата фактическа обстановка, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирана да го оспори страна и в преклузивния срок за оспорване.

Оспорената в настоящото производство покана, представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК. С нея е изразено едностранно властническо волеизявление на директора на СЗОК, в качеството му на административен орган. С нея се прекратява сключения с НЗОК договор и по този начин засяга неблагоприятно законни интереси на адресата.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, по следните съображения:

Като извърши проверка по чл.168, ал.1 на основанията по чл.146 АПК, съдът намира, че обжалваният акт е издаден от компетентен административен орган – Директора на СЗОК, като компетентността му произтича от разпоредбата на чл. 59, ал.11 и ал.13 от ЗЗО, съгласно която Директорът на съответната районна здравноосигурителна каса прекратява договорите с изпълнителите на медицинска помощ или налага финансова санкция, определена в действащия НРД при отчитане на дейност, която не е извършена, както и при извършване и отчитане на медицинска дейност, за която няма съответни медицински индикации, установено по реда на [чл. 72, ал. 2](#).

Актът е в предписаната писмена форма, посочени са фактическите и правните основания за издаването му, както и съдържа разпоредителна част, с която се определят задълженията за адресата му, начина и срока на изпълнението им като спор между страните по тези въпроси няма. При издаване на процесната покана съдът приема, че са спазени административнопроизводствените правила. Според чл. 72 ал.2 от ЗЗО контролът по изпълнение на договорите с НЗОК за оказване на медицинска и/или дентална помощ се осъществява чрез

проверки, извършени от длъжностни лица – служители на НЗОК, определени със заповед на управителя на НЗОК или от оправомощено от него длъжностно лице, и от длъжностни лица от РЗОК – контрольори. Управителят на НЗОК или оправомощено от него длъжностно лице може със заповед да разпорежда извършване на проверка от контрольори от РЗОК с участието на служители на НЗОК. В конкретния случай, според издадената покана, проверката е инициирана от директора на СЗОК по повод писмо- сигнал, при която е констатирано отчитане на дейност, която е неправомерно извършена.

Незаконосъобразността на оспорената покана обаче произтича от противоречието ѝ с материалноправните разпоредби.

Не се спори, че оспорващата страна е лечебно заведение по смисъла на чл.9, ал.1 от Закона за лечебните заведения и в това си качество е сключил с Националната здравноосигурителна каса /НЗОК/, Договор № 227904/17.10.2023г. за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ от медицински център/диагностично-консултативен център. Няма спор също така, че страните са договорили допълнително споразумение, по силата на което д-р К. Г. и д-р Й. Д. са включени като изпълнители по пакет „Акушерство и гинекология“.

Съгласно чл. 103, ал. 1, т. 4 от НРД за МД за 2023-2025 г., договорът с изпълнителите на медицинска помощ се прекратява без предизвестие от страна на НЗОК, когато е сключен в нарушение на нормативен акт или НРД, респ. в случаите, в които по време на действащия НРД е влязла в сила санкция "прекратяване на договор" по чл. 59, ал. 11, т. 1 или 2 ЗЗО, издадена по реда на предходен НРД, договорът, сключен в съответствие с действащия НРД, се прекратява.

От тук следва и първия порок на поканата. Както Върховният административен съд нееднократно е имал възможността да подчертае, лечебното заведение като изпълнител на ПИМП по договора с НЗОК и физическото лице, което е управител и работи като лекар, са различни правни субекти. Прекратяването на договора с НЗОК по отношение на лекаря, извършил нарушението, не лишава търговското дружество от качеството му на лечебно заведение за извънболнична помощ съгласно Закона за лечебните заведения с право да извършва дейността, за която е регистрирано, с други източници за финансиране и с други лекари. Съответно, лекарят, по отношение на когото договорът е прекратен, запазва възможността да работи в друго лечебно заведение, сключило договор с НЗОК. Именно в тази хипотеза се намират и страните в настоящето производство. Заповедта за налагане на санкции с МЦ „ПСАГБАЛ Св.София“ ЕООД е от 08.10.2023г., а договорът с „оспорващото ЛЗ датира от 17.10.2023г. - преди влизане в сила на санкционния акт, т.е. към момента на сключването му са налице валидни договорни отношения между страните, съответно извършените от тях дейности пораждаат законосъобразни правни последици. Тези мотиви се споделят и от самия административен орган в издадената впоследствие Заповед за частично прекратяване на договора от 2024г. с оспорващата страна, където изрично е споменато, че поради липсата на стабилитет на заповедта за налагане на санкция, тъй като не е влязла в сила към този момент, включването на медицинските специалисти не може да бъде отказано. Отделно от горното прекратяването на договора действа занапред, съответно няма обратно действие, поради което санкционни действия спрямо лечебното заведение, изразяващо се в процесната покана за възстановяване на суми са лишени от правно основание.

На следващо място съдът счита, че постановената покана е издадена при смесване на съставите по чл.76а и чл.76б. от ЗЗО по следните съображения :

Производството по чл.76а, ал.1 ЗЗО се провежда с цел възстановяване на суми от изпълнителите на медицински дейности, сключили договор със здравната каса, получени без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по този закон. Съобразно константната съдебна практика това са сумите, представляващи вземания на НЗОК, произхождащи от извършени без

правно основание разходи за медицински дейности поради нарушение на договорното задължение на изпълнителя по договора за оказване на медицинска болнична помощ. В това производство се предполага наличието на сключен договор между изпълнителите на медицински дейности и здравната каса, с който се регламентират взаимоотношенията им. Редът и условията за осъществяване на контрол по изпълнението на договорите с НЗОК за оказване на болнична медицинска помощ на здравноосигурените лица и налагане на санкции за констатирани нарушения са изрично и изчерпателно уредени в чл.70 – чл.80.

В случаите, когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание, които не са свързани с извършване на нарушение по смисъла на ЗЗО или на НРД и това е установено при проверка от длъжностни лица на РЗОК, изпълнителят е длъжен да възстанови сумите, по силата на изричната разпоредба на чл.76а, ал.1 ЗЗО. Съгласно ал.2 на същата норма, констатациите на финансовите инспектори се отразяват в протокол за неоснователно получени суми, срещу който проверяваното лице има право да представи писмено възражение в 7-дневен срок. След изтичане на срока за възражение по ал.2 управителят на НЗОК/директорът на РЗОК издава писмена покана за възстановяване на сумите, получени без правно основание, която се връчва на изпълнителя на медицинска и/или дентална помощ

В настоящето производство, както вече се спомена, поканата е издадена за нарушения по чл.231, ал.1 и чл.232, ал.2 от НРД за МД 2023-2025г. При така описаната по-горе обстановка и от направените от административния орган изводи, съдът приема, че така описано нарушението попада в хипотезата по [чл.76 б, ал. 1 от ЗЗО](#), съгласно която "Когато изпълнителят на медицинска и/или дентална помощ е получил суми без правно основание в резултат на извършено нарушение по този закон или на НРД, управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми, като на нарушителя се налагат наказания, определени в този закон или в НРД", а не посочената в поканата хипотеза на [чл. 76а от ЗЗО](#). По този начин са смесени две различни хипотези на закона – тази по [чл.76а, ал.1](#) и по [чл.76 б, ал.1 от ЗЗО](#) и съответно крайният акт – покана по [чл.76а от ЗЗО](#) не съответства на приложимата материално правна разпоредба /арг. от Решение № 5222 от 23.04.2021 г. на ВАС по адм. д. № 1914/2021 г., VI о., докладчик съдията Х. Б./.

Предвид горното, настоящият състав намира, че оспорената покана е незаконосъобразно издадена, в противоречие с материалноправните разпоредби и като такава следва да се отмени.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на оспорващата страна сторените по делото разноски, в размер на 1010 лева, своевременно поискани до приключване на устните състезания и доказани със списък по чл.80 от ГПК. В тази връзка намира възражението на ответника за прекомерност за неоснователно, тъй като уговореното и заплатено възнаграждение в минимално предвидения в Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

По изложените съображения и на основание чл.172 ал.2 и чл.143, ал.1 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание с № 29-07-8/08.05.2025г., издадена от директора на Столична здравноосигурителна каса /СЗОК/.

ОСЪЖДА Столична здравноосигурителна каса да заплати на „Медицински център Ориндж“ ООД, с ЕИК[ЕИК], сумата от 1010 лв. разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването

му, чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.
Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: